

S. Sayısı : 278

Istanbul elektrik işleri umum müdürlüğü teşkilât ve işletmesi hakkında kanun lâiyhası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/1109)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı: 6/2506

11 - VI - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Istanbul Elektrik işleri umum müdürlüğünün teşkilât ve işletmesi hakkında Nafia vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 10 - VI - 1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
C. Bayar

Istanbul Elektrik işleri umum müdürlüğünün teşkilât ve işletmesine dair kanunun esbabı mucibesi

Satın alınan İstanbul Elektrik şirketi tesisatı Şirket tarafından senelerdenberi mukavele ve şartnamenin sarıh hükümlerine rağmen ihmal ile idare edilmiş bulunduğundan bu tesisatta bir takım esaslı ıslâhat, tadilât ve tevsiatin yapılması lâzım gelmektedir.

Ötedenberi bu Şirketin idare ve tesisatının murakabesile meşğul olan Hükümet gecikmeden yapılması lâzım gelen bütün bu işler üzerinde tam bir vukuf ve ihata ile vaziyeti kavramış bulunduğundan devir alınan müessesenin Hükümet elile muvakkat bir zaman için işletilmesi suretile icab eden ıslâhat ve tadilâta tevessül olunması imkân dahiline girmiş olacaktır.

Mahallî vaziyeti, sanayii ve mebanisi en fazla inkişaf etmiş olan ve nüfusu en mütekâsif bulunan İstanbul şehrinde elektrik enerjisi günlük hayat faaliyetinin her sahasında rol almış bulunmaktadır. Şehrin tenvirine, nakil vasıtalarının tağdiyesine, fabrikaların ve küçük sanayiî işlemesine lâzım gelen kudret elektrikle temin olunmaktadır.

Bu müessese senede (65 000.000) insan nakleden tramvaylara (16) milyon kilovat saat ve hususî ve sokak tenviratına (22) milyon kilovat saat, büyük ve küçük sanayie (53) milyon kilovat saat tevzi etmekte olup elektrikten istifade eden abonelerin mikdarı da (112) bine baliğ olmuştur.

Santralin senelik istihsali (121) milyon kilovat saate çıkmıştır. Bu mikdar Türkiye'de anımsa hizmeti görmekte olan bütün elektrik santrallarının istihsal etmekte oldukları senelik enerjinin dörtte üçünden fazladır.

Bu kadar mühim bir vaziyeti bulunan bir müessesenin millileştirilmesinden sonra her hangi bir sakatlık ve arıza dolayısıyla işletmenin bir veya bir kaç gün muattal kalması büyük zarar ve mesuliyetleri tevliid edebileceği gibi umumî efkâr karşı da fennî rüştünü isbat etmiş olmak gibi şereflî bir dava ile yapılmış olan rüş keyfiyetinin bihakkın doğurmuş olduğu büyük sevine ve gururu zedeleyecek bir vaziyet meydana getireceği mülâ hazasile dahi bu işin normal ve hatta normalden üstün mütekâmil bir hale ifrağ edilinceye kadar Hükümet elile işletilmesine zaruret hissedilmiştir.

Diğer taraftan satın alınan Şirketin hissedarlarına karşı girişilen teahhüd çok mühim bir mikdara baliğ olduğundan bu teahhüdün tamamen ifası için gereken acil tedbirlerin zamanında ve yine Hükümet elile en emniyetli bir şekilde alınması lüzumlu görülmüştür.

Bu yoldaki hareketle Hükümet İstanbul halkına karşı en selâmetli ve parlak ve hizmet yapmış olacaktır.

kanunun belli başlı maddelerinin tahliline gelince:

Müessesenin kısa bir zamanda faaliyete geçebilmesi için Nafra vekâletine bağlı hükmi şahsiyeti haiz bir Umum müdürlük halinde idare edilmesi zarurî görülmüştür.

Umumî idare, kanun lâyihasının ikinci maddesinde de yazıldığı veçhile Şirketin tesisatı ve mevcudatı teslim alacak ve şimdiden sonra İstanbul ve civarında elektrik tevzi işlerini deruhde ederek tesisatın ıslahı, tanzim, tadil ve tevsiî işleriyle meşgul olacaktır.

Elektrik şirketinin tatbik etmekte olduğu tarifelerle işletme ve tesise müteallik usul ve esasların lüzum hâsıl oldukça tebdiline Nafra vekâleti makamı salâhiyettar kılınmış ve bu hususlar için kanun, kararname veya emir iktiza edeceğine göre hareket olunacağı üçüncü maddede kaydolunmuştur.

Bu kanunla teşkil olunan İstanbul Elektrik işleri umum müdürlüğünün göreceği işlerin ehemmiyetine, müstaceliyetine ve hususiyetine binaen ticarî usullere göre tedvir edilmesi kabul edilmiş ve beşinci madde buna göre tedvin edilmiştir.

Müessesenin serian inkişafı ile artacağına çok ihtimal verdiğimiz varidat fazlasından ıslah ve tevsiî işleri ikmal edildikten sonra İstanbulun imarına da hisse ayrılabilceği mütalea ve ümid edilmiş ve bu husus kanun lâyihasının (9) ncu maddesinde derpiş edilmiştir.

Umumî hizmetler görmekte olan hükmi şahsiyeti haiz diğer Devlet müesseselerinde olduğu gibi Elektrik işleri umum müdürlüğü için de (17) nci madde ile rüsum ve tekâlif muafiyeti kabul edilmiştir.

Islahat ve tevsiat işlerinin beş senede bitirilebileceği tahmin edilmekte olduğundan bu müddetin hitamında 1580 sayılı belediyeler kanununun (157) nci maddesi mucibince tesisat ve teferruatın İstanbul belediyesine devri meselesi (18) nci madde ile şimdiden temin edilmiştir.

Şirketin mukavele ve şartnamesine uygun olmayan bazı gizli ve hileli muameleleri Hükûmete ihbar edip bu ihbarları sabit görülenlere İcra Vekilleri Heyetince münasib görülecek ikramiyelerin verilebilmesi için kanun lâyihasına muvakkat bir madde ilâve olunmuştur. Zira işbu ihbarlar 1905 numaralı kanunun çerçevesi dahiline girmemektedir.

Nafra encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafra encümeni

Esas No. 1/1109

Karar No. 25

23 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

İstanbul elektrik işleri umum müdürlüğünün teşkilât ve işletmesi hakkında Nafra vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri heyetinin 10 - VI - 1938 tarihli içtimamında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatası Nafra vekili huzur ile tedkik ve müzakere olundu:

İmtiyaz ve tesisatı satın alınan İstanbul elektrik şirketinin Hükümet elinden muntazaman işletilmesi ve Şirket zamanında ihmal edilen tesisat ve tevsiyatın yapılabilmesi gayesini hedef tutan kanun lâyihası esas itibarıyla kabul edilmiş ve maddelerde icab eden ve encümenince lüzumlu görülen tadilat yapılmıştır.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Nafra En. Reisi	M. M.	Kâtib
Erzincan	Kayseri	
A. Samih İter	A. H. Kalaç	
Afyon K.	Afyon K.	Elâziğ
M. Gönenç	Cemal Akçın	F. Z. Çiyiltepe
Eskişehir	Eskişehir	İçel
O. Işın	A. Özdemir	F. Mutlu
Isparta	Kastamonu	Samsun
H. Özdamar	Veled İzbudak	Dr. A. Sirel
Tokad		
Gl. S. Üke		

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 178
Esas No. 1/1109

18 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

İstanbul Elektrik işleri umum müdürlüğünün teşkilât ve işletmesi hakkında olub Başvekâletin 11 haziran 1938 tarih ve 6/2506 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Nafia encümenince tedkik edildikten sonra bu encümenin mazbatasile birlikte Encümenimize verilmiş olmakla Nafia vekili hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu :

Alman izahata göre lâyihanın İstanbul Elektrik şirketinden devir alınacak olan İstanbul elektrik tesisatının beş sene sonra İstanbul belediyesine devredilmek üzere hükmi şahsiyeti haiz bir umum müdürlük tarafından idaresi düşünülerek bu müdürlüğün vazife ve salâhiyetlerini tesbit eylemek maksadile sevk edildiği anlaşılmıştır.

Elektrik tesisatının ıslahı, takviyesi ve bakır-ı işlerinin beş sene içinde ikmal edildikten sonra iyi bir halde İstanbul belediyesine teslim edilmesini her bakımdan uygun gören Encümenimiz lâyihayı esas itibarile kabul eylemiş ve müzakereye esas ittihaz eylediği Nafia encümeni metninde aşağıdaki tadilleri yapmıştır :

16 nci maddede Nafia vekâletile bu vekâlete bağlı idareler memurlarından İstanbul elektrik işleri umum müdürlüğü kadrosunda istihdamlarına lüzum görülecek olanların bir müddet maaştan mahrum olacakları nazarı itibare almarak bunların mağdur olmamalarını temin için bu idarede geçirecekleri müddetlerin terfi haklarına müessir olacağı tesbit edilmiş bulunmaktadır. Verilen izahata göre işlerin tanzimi lüzum ve zaruretile bu idarede Nafia vekâletile bu vekâlete bağlı müesseseler memurlarından bazıların da muvakkaten veya vekâleten istihdamlarına ihtiyaç hâsıl olacağı anlaşılmış olup bunu temin maksadile mezkûr maddeye ayrı bir fıkra eklenmiş ve bu suretile muvakkaten veya vekâleten mezkûr idarede çalıştırılacak olan bu memurların vaziyetleri de tesbit olunmuştur.

17 nci maddede elektrik cereyanının açılması,

kesilmesi ve arıza hakkında aboneler tarafından Umum müdürlüğe yazı ile vukubulacak müracaatların damga-resminden muafiyeti yazılı olub bu tarzı ifade bu müracaatların behemehal tahriren yapılması lâzım geleceği manasını vermekte olub verilen izahattan ise maksadın bu olmadığı anlaşıldığından yazı ile müracaatın abonelerin ihtiyarına bağlı olduğunu tasrih maksadile madde metninde değişiklik yapılmıştır. Nafia encümeni bu madde nihayetine idarenin yapacağı istimlâk muamelelerinde belediye istimlâk kanunu hükümlerinin tatbik edileceğini kaydeylemiş olub encümenimiz evvelâ idarenin ne gibi hususlarda istimlâk yapabileceğini tesbit eylemek ve ondan sonra istimlâkte tatbik olunacak usulü göstermek maksadile bu kaydi değiştirmiş ve bu hususu ayrıca tanzim eylediği 18 nci maddede tesbit eylemiş bulunmaktadır.

Nafia encümeni 18 nci maddesinde tesisatın beş sene sonra İstanbul belediyesine devredileceğini kaydeylemiş olub bu kaydi vazih bulunmayan encümenimiz hem devredilecek tarihi açık olarak madde metninde göstermek ve hem de bu tarihten sonra müessesenin devredilecek hale gelmemesi ihtimalini de derpiş ederek devir zamanının tayinini İcra Vekilleri Heyetine bırakmak maksadile bu hükmü «Umum müdürlük uhdesinde bulundurduğu bütün tesisat ve teferruatı ve mağaza mevcudlarını 1 - I - 1944 tarihinden evvel olmamak üzere İcra Vekilleri Heyeti kararı ile İstanbul belediyesine devreder» şeklinde 19 ncu madde olarak tesbit eylemiş bulunmaktadır.

Bundan başka maddelerde yapılan değişiklikler şekle ve yazıya aiddir.

Bu esaslar dairesinde encümenimizce yeniden hazırlanan lâyiha müstacelen müzakere edilmek dileği ile Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V.	M. M.	Kâtib
İsparta	Trabzon	İstanbul
Mükerrem Ünsal	R. Karadeniz	F. Öymen

Diyarbakır
R. Bekit
Mardin
R. Erten

Malatya
O. Taner
Ordu
H. Yalman

Maras
A. Tiridođlu
Seyhan
N. Eldeniz

Sivas
Remzi Çiner

Tokad
S. Genca

Trabzon
Sırrı Day

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Istanbul elektrik işleri umum müdürlüğünün teşkilât ve işletmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — numaralı kanun ile satın alınan İstanbul Elektrik şirketi tesisatının idare ve işletilmesi için hükmi şahsiyeti baiz ve (İstanbul Elektrik işleri umum müdürlüğü) adile Nafia vekâletine bağlı bir idare kurulmuştur.

MADDE 2 — Bu idarenin vazifeleri :
numaralı kanuna bağlı satın alma mukavelesindeki şartlara göre tesellim muamelesini yapmak;

Satın alma mukavelesinin temin ettiği hak ve menfaatleri istifa ve tahmil ettiği vacibeleri ifa etmek;

İstanbulun Rumeli, Anadolu yakalarile civarında ve Adalarda elektrik kudreti tevzi etmek üzere elektrik tesisatının tanzim, islah tevsi ve tadiline ve işletmesine hâdim bütün muamele ve teşebbüslerde bulunmaktır.

MADDE 3 — Halen tatbik edilmekte olan tarifelerin ve idare ve işletme ve tesise müteallik usul ve esasların icabına göre usulü dairesinde teadül ve tebeddiline Nafia vekili salâhiyetlidir.

MADDE 4 — Umum müdür uhdesinde bulunandırdığı vazife ve hizmetleri ve girişeceği taahhütleri Nafia vekilinden alacağı direktif dahilinde ifa eder.

MADDE 5 — (İstanbul Elektrik işleri umum müdürlüğü) ticari usullere göre işletilir. Muameleleri arttırma, eksiltme ve ihale ve muhasebe umumiye kanunlarına ve Divanı muhasebatın vizesine tâbi değildir.

NAFIA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Istanbul Elektrik işleri umum müdürlüğünün teşkilât ve işletmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükümetin 1 nci maddesi aynen.

MADDE 2 — Hükümetin 2 nci maddesi aynen.

MADDE 3 — Hükümetin 3 nci maddesi aynen.

MADDE 4 — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen.

MADDE 5 — (İstanbul elektrik işleri umum müdürlüğü) ticari usullere göre işletilir. Muameleleri arttırma, eksiltme ve ihale ve muhasebe umumiye kanunlarına ve Divanı muhasebatın vizesine tâbi değildir. Bu idarenin memurları memurun, maaş ve teadül kanunları hükümlerine tâbi değildir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — Satın alma İstanbul elektrik şirketi tesisatının idare ve işletilmesi için hükmi şahsiyeti haiz ve (İstanbul Elektrik İşleri umum müdürlüğü) adile Nafia vekâletine bağlı bir idare kurulmuştur.

MADDE 2 — Bu idarenin vazifeleri :

Satın alma mukavelesindeki şartlara göre tesellüm muamelesini yapmak ;

Satın alma mukavelesinin temin ettiği hak ve menfaatleri istifa ve tahmil ettiği vecibeleri ifa etmek ;

İstanbulun Rumeli, Anadolu yakaları ile civarında ve adalarda elektrik kudreti tevzi etmek üzere elektrik tesisatının tanzim, ıslah, tevsi ve tadiline ve işletmesine hâdim bütün muamele ve teşebbüslerde bulunmaktır.

MADDE 3 — Hükümetin 3 ncu maddesi aynen

MADDE 4 — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen

MADDE 5 — İstanbul elektrik işleri umum müdürlüğü ticarî usullere göre işletilir. Muameleleri artırma, eksiltme ve ihale ve muhasebeî umumiyeye kanunlarına ve Divanı muhasebatı vizesine tâbi değildir.

Memurin, maaş ve Devlet memurları maaşatının tevhid ve teadülü hakkındaki kanunların hükümleri bu idare memurları hakkında tatbik edilmez.

Hü.

Na. E.

MADDE 6 — Her takvim senesinin hitamından itibaren altı ay içinde idarece usulü dairesinde bir bilânço tertib edilerek tedkik edilmek üzere bir nüshası Divanı muhasebata tevdi edilir.

MADDE 7 — Divanı muhasebatça bilânço hesabat kayidleriyle tatbik ve muhtevi olduğu makbuzat ve sarfiyat muameleleri idarenin mevcut usul, nizam ve kararlarına uygun olup olmadığı araştırılmak suretile tedkik olunur.

Tedkikatın hitamında bilânço Divanı muhasebattan tanzim edilecek bir raporla birlikte Büyük Millet Meclisine takdim olunur.

MADDE 8 — İstanbul Elektrik şirketinden alınan menkul ve gayri menkul emval, eşya, alât ve edevat ve sair kıymetlerin müfredat itibarile bir defteri tanzim olunur. Bu emvalin kıymetleri yekûnu ile mevcut mütedavil sermaye umum müdürlüğün sermayesini teşkil eder.

MADDE 9 — Umum müdürlüğün istifa edeceği her türlü varidattan :

A) İdare ve işletme ve sair bilûmum masraflar,

B) Belediye hissesi,

C) Mubayaa taksitleri karşılığı olarak Hazineye tevdi edilecek mebâliğ,

D) Tecdit akçaları,

E) Fevkalâde masraflar ile kâr ve zarar hesabında vukuu melhuz açığın karşılığı olmak üzere varidatı umumiyyeden yukarıdaki fıkralarda yazılı masraflardan geri kalan safî hâsılatın yüzde onu nisbetindeki ihtiyat akçası, çıkdıktan sonra bakiyesi tesisatın islâh ve tevsiine sarfolunur. İslâh ve tevsiat işleri tamamen bittikten sonra kalan meblâğ İstanbul şehrinin imarına tahsis edilmek üzere ihtiyata alınır.

MADDE 10 — İşletmenin belediyeye devrine kadar tesisatın islâh ve tevsi için celbedilecek her türlü malzeme, makine, alât ve edevat ve kablolar gümrük resminden muaftır.

MADDE 11 — İstanbul Elektrik işleri umum müdürlüğüne aid mallar Devlet malıdır. Bunları çalanlar, ihtilâs edenler, zimmetine geçirenler veya her ne suretle olursa olsun suiistimal

MADDE 6 — Hükûmetin 6 ncı maddesi aynen.

MADDE 7 — Hükûmetin 7 nci maddesi aynen.

MADDE 8 — Hükûmetin 8 nci maddesi aynen.

MADDE 9 — Hükûmetin 9 ncu maddesi aynen.

MADDE 10 — Hükûmetin 10 ncu maddesi aynen.

MADDE 11 — Hükûmetin 11 nci maddesi aynen.

B. E.

MADDE 6 — Hükümetin 6 ncı maddesi aynen

MADDE 7 — Hükümetin 7 nci maddesi aynen

MADDE 8 — Hükümetin 8 nci maddesi aynen

MADDE 9 — Umum müdürlüğün istifa edeceği her türlü varidattan :

A) İdare ve işletme ve sair bilûmum masraflar;

B) Belediye hissesi;

C) Mübayaa taksitleri karşılığı olarak Hazineye tevdi edilecek mebalîğ;

D) Tecdid akçeleri;

E) Fevkalâde masraflar ile kâr ve zarar hesabında vukuu melhuz açığın karşılığı olmak üzere varidatı umumiyeden yukarıdaki fıkralarda yazılı masraflardan geri kalan safi hasılatın % 10 u nisbetindeki ihtiyat akçası çıktıktan sonra bakıyesi tesisatın ıslah ve tevsiine sarfolunur.

Islah ve tevsiat işleri tamamen bittikten sonra kalan mebalîğ İstanbul şehrinin imarına Hükümetçe tahsis edilmek üzere ihtiyata alınır.

MADDE 10 — Hükümetin 10 ncu maddesi aynen

MADDE 11 — İstanbul elektrik işleri umumî müdürlüğüne aid mallar Devlet malı hükmündedir. Bunları çalanlar, ihtilâs edenler, zimmetine geçirenler veya her ne suretle olursa olsun

Ha.

Na. E.

edenler Devlet malları hakkında ilka olunan bu gibi cürümlere terettüp eden takibat ve cezalara tâbi tutulurlar.

MADDE 12 — Umum müdür Nafia vekilinin inhası üzerine müşterek kararname ile, diğer memur ve müstahdemler Nafia vekili tarafından tayin olunurlar.

MADDE 13 — İstanbul Elektrik işleri umum müdürlüğünün memur ve müstahdemlerinin kadrosile bunlara verilecek maaş ve ücretlerin miktarı umum müdürün inhası ve Nafia vekilinin tasvibile tesbit olunur. Ancak işletmenin ihtiyacı için umum müdür lüzumu kadar muvakkat müstahdem kullanabilir.

MADDE 14 — İstanbul Elektrik işleri umum müdürlüğü dahili muamelelerinde, eşhas ve müessesat ile münasebetlerinde hususî müesseseler ahkâm ve kaidelerine tâbidir. Memur ve müstahdemleri hakkında da aynı ahkâm caridir. Bunlar hakkında memurun muhakemat kanunu tatbik edilmez.

MADDE 15 — İstanbul elektrik işleri umum müdürlüğünün fennî veya idarî işlerinde çalıştırılmak ve hizmet müddetleri azamî beş yıl olmak kaydı ile lüzum görülecek yabancı mütehasşsıların celbine ve bunlarla mukaveleler akdine Nafia vekili mezundur.

MADDE 16 — Bu kanunun neşri tarihinden itibaren umum müdürlükte istihdamlarına Nafia vekilince lüzum görülecek maaşlı Devlet memurlarının, işletmenin 18 nci madde mucibince İstanbul belediyesine devri tarihine kadar, bu idarede geçecek olan hizmet müddetleri yalnız terfi hakkına müessir olmak üzere maaşlı hizmet müddetlerine ilâve olunur.

MADDE 12 — Hükûmetin 12 nci maddesi aynen.

MADDE 13 — Hükûmetin 13 ncü maddesi aynen.

MADDE 14 — Hükûmetin 14 ncü maddesi aynen.

MADDE 15 — Hükûmetin 15 nci maddesi aynen.

MADDE 16 — Bu kanunun neşri tarihinden itibaren Umum müdürlükte istihdamlarına Nafia vekilligince lüzum görülecek maaşlı Devlet memurlarile Nafia vekâletine bağlı idareler memurlarının 18 nci madde mucibince işletmenin İstanbul belediyesine devri tarihine kadar, bu idarede geçecek olan ücret müddetleri yalnız terfi haklarına müessir olmak üzere, mensub oldukları idareler kanunlarına göre, hizmet müddetlerine ilâve olunur.

B. E.

suiistimal edenler Devlet malları hakkında ika olunan bu gibi cürümlere terettüb eden takibat ve cezalara tâbi tutulurlar.

MADDE 12 — Hükûmetin 12 nci maddesi aynen

MADDE 13 — İstanbul Elektrik işleri umum müdürlüğünün memur ve müstahdemlerinin kadrosu Nafia vekili tarafından tesbit olunur.

MADDE 14 — Hükûmetin 14 ncü maddesi aynen

MADDE 15 — Hükûmetin 15 nci maddesi aynen

MADDE 16 — İstanbul Elektrik işleri umum müdürlüğü kadrosunda istihdamlarına Nafia vekilince lüzum görülecek maaşlı Devlet memurlarile Nafia vekâletine bağlı idareler memurlarının işletmenin İstanbul belediyesine devri tarihine kadar bu idarede geçecek olan hizmet müddetleri yalnız terfi haklarına müessir olmak üzere mensub oldukları idareler kanunları hükümlerine göre hizmet müddetlerine ilâve olunur.

Kezalik Nafia vekâleti veya bu vekâlete bağlı idareler memurlarından lüzum ve zaruret görülenlerin bu idarede muvakkaten veya vekâleten istihdamları caizdir. Bu suretle istihdam edilecek olanlar kadro maaşlarını mensub oldukları idarelerden almakla beraber muvakkat veya vekâlet suretile istihdam edildikleri müddetçe kendilerine ayrıca Nafia vekâletince

MADDE 17 — Umum müdürlüğün devralacağı gayrimenkullerin devir ve tesciline aid muameleler ve evrak damga resmine ve diğer resim ve harçlara tâbi değildir. Elektrik cereyanının açılması, kesilmesi veya arıza hakkında aboneler tarafından müdüriyeti umumiye yazı ile yapılacak müracaatlar da damga resminden muaftır. Umum müdürlüğün kazanç vergisi bu vergiye tâbi kârının yüzde on ikisi nisbetinde almır.

MADDE 18 — Bu kanunun neşri tarihinden itibaren beşinci takvim senesi sonunda umum müdürlük uhdesinde bulundurduğu bütün tesisat ve teferruatı ve mağaza mevcudlarını İstanbul belediyesine devreder.

Bu takdirde devir tarihinden itibaren İstanbul Elektrik şirketinin bakiye mübayaa taksitleri karşılığı vadelerinde İstanbul belediyesince Hazineye yatırılır.

MUVAKKAT MADDE — İstanbul Elektrik şirketinin satın alınmasından evvelki zaman zarfında mukavele ve şartnamesine uygun olmayan bazı muamelelerini Hükûmete ihbar etmiş ve bu ihbarları sabit görülmüş olanlara İcra Vekilleri heyeti kararile Umum müdürlük hâsılatından tesviye edilmek üzere münasib görülecek ikramiyeler verilir.

MADDE 19 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 17 — Umum müdürlüğün devralacağı gayrimenkullerin devir ve tesciline aid muameleler ve evrak damga resmine ve diğer resim ve harçlara tâbi değildir. Elektrik cereyanının açılması, kesilmesi veya arıza hakkında aboneler tarafından Müdüriyeti umumiye yazı ile yapılacak müracaatlar da damga resminden muaftır. Umum müdürlüğün kazanç vergisi bu vergiye tâbi kârının % 12 si nisbetinde almır. İdarenin yapacağı istimplâk muamelelerinde belediye istimplâk kanunu hükümleri tatbik olunur.

MADDE 18 — Hükûmetin 18 nci maddesi aynen.

MADDE 19 — Hükûmetin 19 ncu maddesi aynen.

B. E.

tensib edilecek miktarda yevmiye veya vekâlet ücreti verilir. Bu ücretler Elektrik işleri umum müdürlüğü bütçesinden tediye olunur.

MADDE 17 — Umum müdürlüğün devralacağı gayrimenkullerin devir ve tesciline aid muameleler ve evrak damga resmine ve diğer resim ve harçlara tâbi değildir. Elektrik cereyanının açılması, kesilmesi veya arıza hakkında aboneler tarafından Umum müdürlüğe yapılacak müracaatlar yazı ile olduğu takdirde damga resminden muaftır.

Umum müdürlüğün kazanç vergisi bu vergiye tâbi kârının % 12 si nisbetinde alınır.

MADDE 18 — İstanbul Elektrik işleri umum müdürlüğünün deruhde ettiği hizmetlerin ifasına muktazi arazi ve arsalarla binalar belediyelerce yapılacak istimplâk hakkındaki kanun hükümlerine göre istimplâk olunur.

MADDE 19 — Umum müdürlük uhdesinde bulundurduğu bütün tesisat ve teferruatı ve mağaza mevcudlarını 1 - I - 1944 tarihinden evvel olmamak üzere İcra Vekilleri Heyeti kararı ile İstanbul belediyesine devreder. Bu takdirde devir tarihinden itibaren İstanbul Elektrik şirketinin bakıya mübâyaa taksitleri karşılığı vadelerinde İstanbul belediyesince Hazineye yatırılır.

MUVAKKAT MADDE — Aynen

MADDE 20 — Hükûmetin 19 ncu maddesi aynen

MADDE 20 — Bu kanunun tatbikına Nafia, Maliye, Gümrük ve inhisarlar vekilleri memurdur.

z

10 - VI - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar	S. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
		F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
	A. Çetinkaya	Ş. kesebir
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	F. Kurdoğlu

MADDE 20 — Hükümetin 20 nci maddesi aynen.

MADDE 21 — Bu kanunun tatbikına İcra
Vekilleri Heyeti memurdur.

